

Ключові напрямки удосконалення державного пенсійного страхування в умовах реформування пенсійної системи

Функціонування систем життєзабезпечення населення у похилому віці в останній період часу привертає до себе все більше уваги різних прошарків суспільства. Причиною цього насамперед є велика чисельність осіб, які через фізіологічні особливості свого організму вже не можуть вести активну трудову діяльність. До того ж, впродовж останніх десятиліть частка цієї групи населення постійно зростає порівняно з часткою осіб молодшого віку. Це створює додаткові проблеми належного фінансового забезпечення необхідних для осіб похилого віку заходів. Крім цього, гострота проблеми ефективного забезпечення комфортних умов проживання осіб старшого віку зумовлюється ще й загальним низьким життєвим рівнем населення України, в тому числі пенсіонерів та високим показником бідності серед цієї групи населення. В умовах суттєвого погіршення економічної ситуації в нашій державі та загострення проблем фінансової системи зростають і до того високі ризики стабільного фінансового забезпечення важливих потреб людей похилого віку. Все це формує потребу в розробці ефективних заходів щодо оптимізації пенсійної системи країни та вдосконалення її найважливішої складової – державного пенсійного страхування.

Вихідним положенням у концепції реформування державного пенсійного страхування має бути оптимізація його функцій у країні з ринковою економікою та демократичними відносинами у суспільстві. Перебуваючи у безперервних взаємовідносинах з іншими складовими економічної та соціальної системи державне пенсійне страхування не може розвиватися відірвано від розвитку національної економіки та трансформаційних процесів у соціальній сфері країни. З огляду на це, заходи щодо реформування пенсійної системи мають, по перше, передбачати об'єктивні тенденції розвитку країни; по

друге, враховувати основні вектори соціально-економічного прогресу країни, визначені в інших програмних документах, на котрі спрямована діяльність владних інституцій; по третє, містити положення, що передбачають наявність позитивного впливу пенсійної реформи на забезпечення стійкого розвитку нашої держави.

Вихідними пунктами пенсійної реформи є визначення прийняттого рівня пенсійних виплат, що базується на внеску кожної людини в економіку країни у працездатному періоді її життя. При цьому принципового значення набуває необхідність досягнення принципу справедливості перерозподілу фінансових ресурсів. В умовах демократичних відносин у суспільстві, застосування зазначеного критерію реформування пенсійної системи дуже часто виходить за її межі та доречно щонайменше для усієї сфери суспільних фінансів. На наше переконання, відхилення від критерію справедливості розподілу суспільних фінансових ресурсів негативно впливає на перспективи реформування пенсійної системи та досягнення намічених при цьому цілей.

В Україні склалася ситуація, коли суспільство критично оцінює діяльність держави у сфері суспільних фінансів. У процесі соціологічних опитувань переважна більшість респондентів заявляють, що сплачені у державну казну кошти розкрадають чиновники або ж розподіляють не так якби хотілося людям, а також вони зізнавалися, що в них відбирають чесно зароблені гроші [1]. Беручи до уваги те, що громадськість часто не схильна чітко відмежовувати внески на державне пенсійне страхування від інших загальнообов'язкових платежів до бюджету, можна зробити висновок про те, що в нашій державі існує загалом дуже негативний фон для розвитку державного пенсійного страхування як важливого інституту соціального страхування демократичної країни. Крім цього, варто відзначити, що в Україні спостерігається вкрай низький рівень довіри населення до державних інституцій. На наше переконання, від вирішення зазначених проблем безпосередньо залежать можливості ефективного реформування пенсійної системи. Адже, в демократичній державі без зміцнення сприйняття

громадськістю пенсійної політики не можна досягнути успіхів у реформуванні пенсійної системи.

З огляду на це, пріоритетним завданням реформування пенсійної системи України та вдосконалення державного пенсійного страхування вважаємо заходи, спрямовані на розвиток фінансової грамотності населення та розширення суспільного схвалення діяльності владних інституцій щодо управління суспільними фінансами загалом та державного пенсійного страхування зокрема. Це створить необхідні умови для вирішення не лише локальних завдань удосконалення державного пенсійного страхування, а й для досягнення стратегічних цілей розвитку пенсійної системи.

Література

1. Що Ви відчуваєте, коли сплачуєте податки? [Електронний ресурс] :
Режим доступу : http://www.razumkov.org.ua/ukr/poll.php?poll_id=440.